

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «УПРАВЛІННЯ РЕСУРСАМИ ПІДПРИЄМСТВА»

Ступінь освіти	Магістр
Освітньо-професійна програма	Усі ОПП ФЕФ
Загальний обсяг	4 кредити ЄКТС
Тривалість викладання	2-й семестр, 3 чверть
Обсяг навчальних занять	120 год.
у т.ч. аудиторні заняття	3 год/тиждень
лекції	2 години
практичні	1 година
Мова викладання	українська

Кафедра, що викладає: Туризму та економіки підприємства

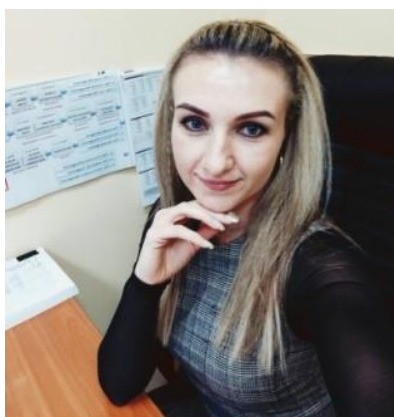
Сторінка курсу в СДО НТУ «ДП»:

<https://do.nmu.org.ua/course/view.php?id=4455>

Консультації: за окремим розкладом, погодженим зі здобувачами вищої освіти

Онлайн-консультації: Microsoft Teams – команда «Управління ресурсами підприємства»

Інформація про викладача:

Бондаренко Людмила Анатоліївна,
кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри туризму та економіки
підприємства

Персональна сторінка:

<https://ep.nmu.org.ua/ua/teachers/bondarenko.php>

E-mail:

bondarenko.l.a@nmu.one

1. Анотація до курсу

Дисципліна «Управління ресурсами підприємства» належить до переліку вибіркових навчальних дисциплін, що пропонуються в рамках циклу фахової підготовки здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти усіх ОПП фінансово-економічного факультету першого року навчання. Вона забезпечує уміння складати цілісне уявлення про поняття “ресурс” та його використання у

комерційній і управлінській діяльності, а також для роботи у державних і комунальних установах. Майбутні фахівці економічних спеціальностей мають засвоїти й уміти застосовувати на практиці теоретичні знання про ресурси та їх раціональне використання.

Цей курс побудовано на засадах студентоцентрованого підходу (Student-Centered Approach), який розглядає здобувача вищої освіти як суб'єкта з власними унікальними інтересами, потребами і досвідом, спроможного бути самостійним і відповідальним учасником освітнього процесу.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета дисципліни – є формування знань та практичних навичок щодо: оптимального ресурсного забезпечення бізнес-процесів на підприємстві; здійснення ефективного ресурсного обміну бізнес-структурами в динамічному зовнішньому середовищі та дотримання ресурсного балансу.

Завдання курсу:

- ознайомлення студентів з теоретичними положеннями і адекватним інструментарієм у сфері управління ресурсами підприємств;
- набуття навичок щодо визначення якісного рівня та кількісного обсягу ресурсного забезпечення діяльності підприємства;
- формування умінь щодо оцінювання ефективності управління ресурсами у ретроспективному та перспективному аспектах діяльності підприємства;
- розвиток у студентів здібностей щодо розробки та реалізації управлінських рішень, які прив'язані із ресурсним забезпеченням стратегічного розвитку підприємства в умовах невизначеності, складності та динамізму бізнес-середовища господарювання.

3. Результати навчання:

Реалізація поставлених завдань дозволяє забезпечити наступні дисциплінарні результати навчання:

- застосовувати основні принципи, методи, підходи до управління ресурсами підприємства; аналітичного інструментарію оцінювання ресурсних комбінацій та механізмів забезпечення ресурсами процесів діяльності підприємства;
- виявляти та забезпечити ресурсні асиметрії, розробляти й обирати ефективні варіанти ресурсного забезпечення розвитку підприємства залежно від характеру складності ситуації та рівня стратегічного процесу;
- здійснювати комунікацію з учасниками робіт при розробленні і реалізації ресурсних програм на підприємстві;
- здійснювати самостійність та відповідальність у розробленні та реалізації управлінських рішень щодо ресурсного забезпечення розвитку бізнесу;
- оцінювати можливі ризики, соціально-економічні наслідки прийняття та реалізації управлінських рішень щодо ресурсного забезпечення розвитку.

4. Структура курсу

Лекції

Тема 1. Генезис та складові ресурсної теорії.

- 1.1. Наукові погляди на роль ринку у процесах розподілу ресурсів.
- 1.2. Гуманізація сутності ресурсів підприємства в контексті економічної теорії.
- 1.3. Інтелектуальні засади ресурсних концепцій у теорії стратегічного управління.
- 1.4. Сутність ресурсного підходу та взаємозв'язок його елементів.
- 1.5. Зміст і становлення концепції динамічних організаційних здатностей.
- 1.6. Взаємозв'язок між категоріями «ресурси», «економічні ресурси», «фактори виробництва», «капітал» та «активи» за процесним підходом.

Тема 2. Методичний базис управління ресурсами підприємства.

- 2.1. Системне управління ресурсами підприємства.
- 2.2. Класифікація та пріоритетні форми ресурсів на різних стадіях бізнес-циклу підприємства.
- 2.3. Інтелектуальні ресурси як домінантне джерело розвитку підприємства.
- 2.4. Ціннісно-орієнтоване управління ресурсами.
- 2.5. Генеза та концептуальні засади управління продуктивністю ресурсів.
- 2.6. Оцінювання стратегічних ресурсів підприємства.
- 2.7. Результативність використання ресурсів підприємства.

Тема 3. Інструментарій ресурсного забезпечення розвитку підприємств.

- 3.1. Ресурсне забезпечення досягнення стратегічних намірів підприємства.
- 3.2. Управління інвестиційним забезпеченням підприємства на засадах системно-інтеграційного підходу.
- 3.3. Забезпечення енергоефективності підприємств на основі концепції ресурсної залежності.
- 3.4. Ресурсні аспекти управління доданою вартістю на підприємстві.
- 3.5. Сучасні механізми управління ресурсами дебіторської заборгованості.
- 3.6. Ресурсний ризик-менеджмент у системі управління розвитком підприємства.
- 3.7. Ресурсні детермінанти економічної безпеки підприємства.

Тема 4. Ресурси інноваційного розвитку.

- 4.1. Інноваційне підприємництво як наукова категорія.
- 4.2. Неформальні інститути венчурного бізнесу як ресурсна складова розвитку стартапів.
- 4.3. Внутрішньоорганізаційне підприємництво в системі ресурсів інноваційного розвитку.
- 4.4. Інноваційна активність персоналу як складова ресурсів підприємства

Тема 5. Знання в системі ресурсів підприємства.

5.1. Наукові погляди на знання як економічний ресурс розвитку підприємств.

5.2. Формування нових корпоративних знань на основі сучасних технологій залучення ресурсів на публічних ринках капіталу.

5.3. Методичні засади оцінювання знанневих ресурсів.

Тема 6. Ресурсні аспекти клієнтоорієнтованої та соціально-відповідальної діяльності підприємства.

6.1. Клієнт-орієнтованість підприємства як основа розвитку його систем менеджменту та маркетингу.

6.2. Ресурсне управління клієнт-орієнтованими процесами підприємства.

6.3. Репутація підприємства як ресурсна складова його розвитку.

6.4. Управління розвитком інтелектуальних ресурсів у зовнішньому середовищі підприємства.

6.5. Ресурсне забезпечення національної моделі соціальної відповідальності підприємств.

Практичні заняття

Тема 1. Політика управління матеріальними та трудовими ресурсами.

Тема 2. Інтелектуальні ресурси – як об'єкт економічного управління на підприємстві.

Тема 3. Фінансові ресурси підприємства: управлінський аспект.

Тема 4. Ресурсний ризик-менеджмент.

Тема 5. Знання як визначальний стратегічний ресурс сучасного підприємства.

Тема 6. Результативність управління ресурсами підприємства.

Інформація для здобувачів заочної форми навчання. На сайті НТУ «ДП» розміщено графік навчального процесу. Протягом року передбачено заняття з викладачем відповідно до розкладу: 4 год. лекційних занять, 6 год. практичних занять, решту годин здобувач опановує самостійно. Здобувачі заочної форми навчання виконують передбачені навчальним планом індивідуальні завдання (контрольні роботи, практичні завдання, презентації, тестові завдання) та подають їх на кафедри на початку сесії, обов'язково до проведення контрольних заходів з дисципліни. Умови завдань розміщено на сторінці курсу на платформі Moodle. Форма контролю – диференційований залік.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

На навчальних заняттях здобувачі повинні мати: гаджети з можливістю підключення до Інтернету; перевірений доступ до застосунків Microsoft Office: Teams, Moodle; Zoom; інстальований на ПК та /або мобільних гаджетах пакет програм Microsoft Office (Word, Excel, Power Point); активований акаунт університетської пошти (student.i.p.@nmu.one) на Office365.

6. Система оцінювання та вимоги

Оцінювання досягнень здобувачів здійснюється за допомогою прозорих процедур, що ґрунтуються на об'єктивних критеріях відповідно до Положення університету «Про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти», <https://cutt.ly/RER787v>. Досягнутий рівень компетентностей відносно очікуваних, що ідентифікований під час контрольних заходів, відображає реальний результат навчання здобувача за дисципліною.

6.1. Шкали

Оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП» здійснюється за рейтинговою (100-бальною) та інституційною шкалами. Остання необхідна (за офіційною відсутністю національної шкали) для конвертації (переведення) оцінок мобільних здобувачів.

Шкали оцінювання навчальних досягнень здобувачів НТУ «ДП»

Рейтингова	Інституційна
90...100	відмінно / Excellent
74...89	добре / Good
60...73	задовільно / Satisfactory
0...59	незадовільно / Fail

Кредити навчальної дисципліни зараховуються, якщо здобувач отримав підсумкову оцінку не менше 60-ти балів. Нижча оцінка вважається академічною заборгованістю, що підлягає ліквідації.

6.2. Засоби та процедури

Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного контролю та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з навчальної дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного контролю та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Перевірка та оцінювання знань студентів проводиться в наступних формах:

- оцінювання роботи і знань студентів під час практичних занять;
- складання проміжного контролю знань за змістовими модулями (тестування).

Проміжний контроль рівня знань передбачає виявлення опанування студентом лекційного матеріалу та вміння застосування його для вирішення практичної ситуації і проводиться у вигляді тестування. При цьому тестове завдання може містити як запитання, що стосуються суто теоретичного

матеріалу, так і запитання, спрямовані на вирішення невеличкого практичного завдання.

Поточне оцінювання знань студентів здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретної роботи. Об'єктами поточного контролю є:

- активність та результативність роботи студента протягом семестру над вивченням програмного матеріалу дисципліни;
- відвідування занять;
- складання проміжного контролю із змістових модулів.

Структура засобів контролю з дисципліни за змістовим модулем наведена в таблиці 1.

Таблиця 1 – Структура засобів контролю з навчальної дисципліни «Управління ресурсами підприємства»

Вид робіт, що оцінюється	Оцінка	Примітка
Тестування за змістовим модулем	0-50	Тести містять 50 запитань на перевірку знань та навичок, одержаних під час аудиторних занять та самостійної роботи. Оцінка визначається кількістю правильних відповідей (вірна відповідь 1 бал).
Робота на практичних заняттях	0-45	Визначається за оцінками, які студент одержує під час практичних занять таким чином: 5 балів за оцінку 5; 4 бала за оцінку 4; 3 бала за оцінку 3; 0 балів за оцінку 2. До розрахунку приймають всі оцінки, отримані студентом на практичних заняттях (оцінюється 9 занять по 5 балів, максимально здобувач може отримати 45 балів).
Системність і своєчасність у роботі	5	Студент одержує цю оцінку, якщо протягом змістового модуля працював систематично і своєчасно виконував усі заплановані завдання.
Загальна оцінка	100	

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку)	Визначення середньозваженого результату поточних контролів. У випадку коли здобувач отримав менше 60 балів – складається залік у вигляді комплексної контрольної роботи, яка містить 20 тестів (вірна відповідь 1,5 бал) та 2 питання теоретичного спрямування, кожне з яких оцінюється по 35 балів за умови повного розкриття тематичного спрямування. Максимальна кількість балів за диференційований залік: 100 балів
--	--

6.3. Критерії

6.3.1. Критерії оцінювання *практичного заняття*.

Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на практичних заняттях проводиться за такими критеріями:

- розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються;

- ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни;
- знайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються;
- вміння поєднувати теорію з практикою при розгляді практичних ситуацій, розв'язанні задач;
- логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки.

Оцінювання знань студента під час виконання завдань для самостійної роботи проводиться за 5-й бальною шкалою. Оцінка «відмінно» ставиться за умови відповідності виконаного завдання студента або його усної відповіді до всіх зазначених критеріїв. Відсутність тієї чи іншої складової знижує оцінку.

При оцінюванні практичних занять увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності виконання завдань.

Поточний контроль по темах (усне опитування, тестові завдання, розв'язання практичних задач) з зазначенням кількості балів, які можна отримати за кожну тему, за змістовий модуль та за модуль в цілому, передбачають 100-бальну систему оцінювання.

6.3.2. Критерії оцінювання *письмової контрольної роботи*:

Контрольна робота містить: 50 тестових завдань з чотирма варіантами відповідей, правильна відповідь оцінюється у 1 бал.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується «Положенням про систему запобігання та виявлення плагіату у Національному технічному університеті «Дніпровська політехніка»», <https://cutt.ly/mERLa5A>, Кодекс академічної доброчесності Національного технічного університету «Дніпровська політехніка», <https://cutt.ly/vERLfxF>. У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Здобувачі вищої освіти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком здобувача вищої освіти є перевірка один раз на день (щодня) поштової скриньки на Office365 та відвідування групи у Teams.

Протягом самостійної роботи обов'язком здобувача вищої освіти є робота з дистанційним курсом «Управління ресурсами підприємства».

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять

Для здобувачів вищої освіти денної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності здобувач вищої освіти має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо здобувач вищої освіти захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. Здобувачу вищої освіти, чий стан здоров'я є незадовільним і може вплинути на здоров'я інших здобувачів вищої освіти, буде пропонуватися залишити заняття (така відсутність вважатиметься пропуском з причини хвороби). Практичні заняття не проводяться повторно, ці оцінки неможливо отримати під час консультації, це саме стосується і колоквиумів. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність) навчання може відбуватись дистанційно – в онлайн-формі, за погодженням з викладачем.

7.5. Політика щодо оскарження оцінювання.

Якщо здобувач вищої освіти не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

7.6. Бонуси.

Здобувачі вищої освіти, які регулярно відвідували лекції та практичні заняття (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та приймають участь у конференціях, конкурсах тощо отримують додатково 5 балів до підсумкової оцінки.

7.7. Участь в анкетуванні.

Наприкінці вивчення курсу та перед початком сесії здобувачу вищої освіти буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети, які дозволять оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати ваші пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Управління ресурсами підприємства».

8. Методи навчання

Викладання навчальної дисципліни «Управління ресурсами підприємства» забезпечується засобами поєднання аудиторної і позааудиторної форм із застосуванням словесних, наочних та практичних методів навчання.

Лекційні заняття мають інтерактивний, науково-пізнавальний характер, дискусія, бесіда, ілюстрація, демонстрація. На практичних заняттях застосовуються методи евристичних питань, діалогового спілкування, обговорення та вирішення проблеми, аналізу ситуацій (метод Дельфі, кейс-метод, метод сценаріїв, метод мозкових атак та інші). Самостійна робота супроводжується опитуванням та підготовкою індивідуальних завдань.

9. Рекомендовані джерела інформації

1. Герасимчук В. Г. Стратегічне управління підприємством. Графічне моделювання: Навч. Посібник. К: КНЕУ, 2000. 360 с.

2. Безугла Л.С. Логістичні бізнес-процеси у функціонуванні сільськогосподарських підприємств. *Матеріали доповідей Міжнародної науково-практичної конференції «Прогнозування розвитку соціально-економічних систем»* (3 жовтня 2020 р.). Запоріжжя: Класичний приватний університет, 2020. С.27-29

3. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навчальний посібник. Київ: Центр навчальної літератури, 2005. 352с.

4. Мірошніченко О. Ю., Ревуцька Н. В., Гончарова О. М. Управління ресурсами підприємства: навчальний посібник. К: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2014. 217 с..

5. Федулова Л. І. Сучасні концепції менеджменту: навч. посібник К: Центр учбової літератури, 2007. 536 с.

6. Базилевич В. Д., Ільїн В. В. Інтелектуальна власність: креативи метафізичного пошуку. К: Знання-Прес, 2008. 687 с..

7. Должанський І. З., Загорна Т. О., Удалих О. О., Герасименко І. М., Ращупкіна В. М. Управління потенціалом підприємства: навчальний посібник. К: Центр навчальної літератури, 2006. 362 с.

8. Швиданенко Г. О. Управління ресурсами підприємства: колективна монографія. К: КНЕУ, 2014. 418 с.

9. Верба В. А. Управління розвитком компанії: навч. посібн. К: КНЕУ, 2011. 482 с.

10. Мірошніченко О. Ю. Управління ресурсами підприємства: навч. посіб. К: ТОВ «НВП «Інтерсервіс», 2014. 217 с.